

ЗВІТ

за результатами оцінювання стану впровадження інструментів місцевої демократії в органах місцевого самоврядування Кременчуцької міської територіальної громади (Індекс демократичності міст)

Документ розроблено за підтримки проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС), який впроваджує Федерація канадських муніципалітетів (ФКМ) за фінансової підтримки Міністерства міжнародних справ Канади. Зміст документу є виключною думкою авторів та не обов'язково відображає офіційну позицію Міністерства міжнародних справ Канади.

Проект ПРОМІС спрямовано на зміцнення муніципального сектору в Україні, впровадження ефективного демократичного управління та прискорення економічного розвитку шляхом підвищення спроможності українських міст у сфері демократизації врядування та місцевого економічного розвитку; створення сприятливого середовища для розвитку малого та середнього бізнесу; підтримки процесу децентралізації та інтегрованого планування розвитку на місцевому, регіональному та національному рівнях.

Зміст

1. ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ПРОВЕДЕНОГО ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ	3
2. УЗАГАЛЬНЕНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ.....	4
3. РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	5
3.1. Залучення мешканців до планування та ухвалення рішень органами місцевого самоврядування Кременчуцької міської територіальної громади	5
3.2. Прозорість діяльності органів місцевого самоврядування Кременчуцької міської територіальної громади	15
3.3. Підзвітність посадових осіб та органів місцевого самоврядування	20
4. ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА РОЗВИТКУ МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ В КРЕМЕНЧУЦЬКІЙ ГРОМАДІ	24
ДОДАТОК 1. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ СТАНУ МІСЦЕВОЇ ДЕМОКРАТІЇ В ОРГАНАХ МІСЦЕВОГО.....	32

1. Загальний опис проведеного оцінювання стану місцевої демократії

Протягом листопада – грудня 2019 року відбувався моніторинг правового регулювання інструментів місцевої демократії в органах місцевого самоврядування в Кременчуцькій міській територіальній громаді. Аналіз здійснювався відповідно до методики Проекту «ПРОМІС». Було здійснено аналіз 22 інструментів місцевої демократії (190 індикаторів) та 9 рішень Кременчуцької міської ради, які регулюють питання механізмів залучення мешканців до розробки та прийняття рішень органами місцевого самоврядування, прозорості діяльності ОМС, а також підзвітності посадових осіб місцевого самоврядування (методика дослідження в додатку).

Під час дослідження аналізувалися рішення Кременчуцької міської ради та інформація розміщена на офіційному сайті міської ради. З 22¹ потенційно можливих нормативно-правових актів Кременчуцької міської ради, що регулюють питання громадської участі, було ідентифіковано 9 рішень:

1. Статут територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.
2. Положення про порядок розгляду електронних петицій у Кременчуцькій міській раді Полтавської області та її виконавчому комітеті від 30.09.2015 р.
3. Положення міської цільової програми «Громадський бюджет м. Кременчука на 2016-2020 роки» від 23.08.2019 № 1158
4. Нормативно-правові акти міської ради, виконавчого комітету та міського голови, які регулюють діяльність консультативно-дорадчих органів при органах місцевого самоврядування Кременчуцької міської ради
5. Рішення виконавчого комітету «Про оголошення конкурсу соціальних програм та проектів недержавних неприбуткових організацій у м. Кременчуці на 2019 рік» від 22.02.2019 р. № 253
6. Регламент Кременчуцької міської ради 7 скликання зі змінами від 26.03.2015 р.
7. Регламент виконавчого комітету Кременчуцької міської ради від 30.12.2016 № 1292
8. Положення про постійні комісії Кременчуцької міської ради VII скликання від 26.11.2015 р.
9. Розпорядження міського голови «Про порядок організації та проведення прийому громадян з особистих питань та прийомів громадян керівництвом виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області у позаробочий час за місцем роботи та проживання громадян від 11.10.2019 р. № 387-Р

¹ Під час дослідження було проаналізовано 22 інструмент місцевої демократії. В той же час, цілковите впровадження деяких інструментів, потребує ухвалення більше одного рішення міської ради, як наприклад інструмент «Підтримка та розвиток діяльності органів самоорганізації населення». Водночас інші інструменти не потребують ухвалення окремого рішення, щодо його впровадження, або одне рішення міської ради може регулювати два і більше інструменти місцевої демократії, як наприклад: «Інтерактивність веб-сайту міської ради», «Он-лайн трансляція засідань органів місцевого самоврядування», «Відкрите звітування про виконання бюджетних коштів», «Статут територіальної громади».

2. Узагальнені рекомендації щодо розвитку місцевої демократії

Кременчуцькій міській раді необхідно ухвалити або покращити рішення, які пов'язані з розвитком місцевої демократії, а саме: Положення про внесення місцевої ініціативи (частково регулюється Статутом громади), Положення про проведення громадських слухань (частково регулюється Статутом громади), Положення про загальні збори громадян за місцем проживання (частково регулюється Статутом громади), Положення про електронні консультації, Положення «Про створення та діяльність ОСН на території громади», Рішення ради «Про делегування повноважень та перелік повноважень органів самоорганізації населення», Програма підтримки ОСН (якою встановлено заробітну плату штатним працівникам ОСН, співфінансування проектів міською радою та ОСНОм щодо покращення території), Програма з розвитку громадянського суспільства та громадської участі, Бюджетний регламент міської ради з нормами щодо проведення консультації на процесі формування місцевого бюджету та порядку звітування, Регламент виконавчого комітету міської ради, Положення про постійні депутатські комісії, Положення про прийом мешканців в органах місцевого самоврядування, Положення про звітування міського голови, депутатів та виконавчих органів міської ради, Порядок проведення громадської експертизи діяльності виконавчих органів міської ради.

1. Інструменти місцевої демократії в ОМС щодо залучення мешканців до планування та ухвалення рішень ОМС

За результатами дослідження відповідають практикам доброго врядування та національному законодавству такі інструменти: Статут територіальної громади, Публічні консультації з громадськістю, Електронні петиції, Громадський бюджет, Консультативно-дорадчі органи, Інтерактивність веб-сайту міської ради.

Містять ускладнення або недостатнє регулювання такі інструменти: Місцеві ініціативи, Громадські слухання, Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / Бюджетний регламент. Взагалі Відсутня процедура Загальні збори громадян за місцем проживання, Електронні консультації з громадськістю, Нормативно-правові акти міської ради спрямовані на розвиток та діяльність ОСН в територіальній громаді.

2. Інструменти місцевої демократії в ОМС щодо прозорості діяльності ОМС:

Якісно врегульоване Он-лайн трансляція засідань ОМС, Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу місцевого самоврядування та розвиток громади. Регламент міської ради, а саме процедури відкритості інформації про роботу міської ради і процедури прозорості роботи депутатів міської ради.

Містять ускладнення або недостатнє регулювання такі інструменти: Положення про постійні депутатські комісії, в частині прозорості роботи, Регламент виконавчого комітету в частині прозорості роботи, Інформація про прийом мешканців в органах місцевого самоврядування.

3. Інструменти місцевої демократії в ОМС щодо підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування

Містять ускладнення або недостатнє регулювання такі інструменти: Звітування міського голови і депутатів міської ради, Відкрите звітування про виконання бюджетних коштів, Громадська експертиза діяльності виконавчих органів міської ради.

Обов'язкового покращення потребують такі інструменти:

- Місцеві ініціативи та громадські слухання,
- Електронні консультації з громадськістю,
- Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / Бюджетний регламент,
- Регламент виконавчого комітету міської ради,
- Програма надання фінансової підтримки інститутам громадянського суспільства,
- Програми спрямовані на розвиток та діяльність ОСН,
- Громадська експертиза діяльності виконавчих органів міської ради.

3. Результати аналізу та рекомендації

3.1. Залучення мешканців до планування та ухвалення рішень органами місцевого самоврядування Кременчуцької міської територіальної громади

Конституція України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про звернення громадян» і інші закони гарантують право громадян на участь у виробленні муніципальних рішень і політик. Закон встановлює що саме місцева рада має запровадити чітку процедуру реалізації права на участь. В цьому розділі ми проаналізуємо чи існують в Кременчуцькій міській територіальній громаді і наскільки дієві такі інструменти громадської участі: громадські слухання, місцеві ініціативи, загальні збори мешканців, публічні консультації, електронні петиції, громадський бюджет, консультативно-дорадчі органи і органи самоорганізації населення, інтерактивний сайт міської ради і механізми залучення громадян до планування міського бюджету.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» гарантує громадянам право на громадські слухання (ст. 13), право подавати проект рішення на розгляд місцевої ради в порядку місцевої ініціативи (ст.9), проводити загальні збори мешканців (ст.8), створювати органи самоорганізації населення (ст.14) та інші форми участі у виробленні рішень. Одночасно закон говорить що детальну процедуру реалізації вказаних прав має визначити місцева рада.

Саме наявність цих процедур дають можливість мешканцям громади бути щоденними партнерами і помічниками органам місцевого самоврядування задля розвитку рідного міста. Участь громадян є ключовим елементом у забезпеченні легітимності рішення органів місцевого самоврядування. Другим ключовим аргументом є той факт, що тільки тісна взаємодія з громадянами допомагає владі виробити оптимальні шляхи для самовдосконалення та покращення якості своєї роботи. І, нарешті, участь громадян має суттєву цінність для розвитку локальної ідентичності, належності до певної спільноти.

1.1. Статут територіальної громади

Правове регулювання:

- **Статут територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.**

Статут визначає широкий перелік форм участі членів територіальної громади у здійсненні місцевого самоврядування, серед яких: громадські слухання; загальні збори громадян за місцем проживання; місцеві ініціативи; консультації з громадськістю; участь у робочих органах постійних комісій ради та її виконавчого органу; обрання до складу виконавчого комітету міської ради; інші форми участі громадян у здійсненні місцевого самоврядування відповідно до Статуту.

Відсутні обмеження для мешканців щодо участі в засіданнях міської ради, постійних депутатських комісіях та виконавчого комітету.

Глава 5 Статуту визначає загальні засади, повноваження та відповідальність органів самоорганізації населення.

Розділ IV встановлює міську політику перспективного розвитку, а саме такі питання як: стратегія діяльності ОМС щодо забезпечення перспективного розвитку територіальної громади; планування перспективного розвитку територіальної громади; планування та забудова міста; розвиток підприємництва та створення системи запобігання банкрутству важливих для розвитку міської територіальної громади суб'єктів господарювання; забезпечення природно-екологічного балансу на території міста; розвиток нових форм участі у здійсненні місцевого самоврядування через сучасні інформаційні технології; забезпечення громадського спокою, безпеки та охорони правопорядку та інше.

Також позитивною нормою є обов'язок відповідно до пункту 19.6 статті 19 проводити громадські слухання щодо проекту бюджету міста.

В той же час, Статутом не передбачено норми щодо прозорості та відкритості діяльності міської ради.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.1, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання інструментів місцевої демократії в Статуті міста.

Рекомендації:

- *Доповнити Статут розділом щодо відкритості та прозорості міської ради з такими нормами: загальні засади відкритості (засідання є відкриті) та прозорості (трансляція засідань), загальні засади функціонування офіційного веб-сайту міської ради, перелік обов'язкової інформації, що розміщується на офіційному веб-сайті.*
- *Визначити право членів територіальної громади на доступ до засідань ради та її виконавчих органів без будь-яких обмежень.*

1.2. Місцеві ініціативи

Правове регулювання:

- **Стаття 21 Статуту територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.**

Право мешканців на внесення місцевої ініціативи на розгляд засідання міської ради носить декларативний характер та потребує вдосконалення. Порядок внесення місцевої ініціативи заблоковано шляхом використання суміжного інструменту, проведенням загальних зборів громадян при створенні ініціативної групи. В той же час, порядок проведення загальних зборів громадян в місті Кременчук не визначено, не зважаючи на те, що частина 3 статті 8 ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлює обов'язок врегулювання загальних зборів в Статуті територіальної громади.

Також стаття 21 Статуту територіальної громад не визначає: вичерпний перелік підстав щодо відмови у реєстрації ініціативи, надання допомоги у оформленні проекту рішення представниками міської ради, ухвалення вмотивованого рішення щодо поданого проекту рішення.

Хоча, визначений Кременчуцькою міською радою порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд засідання ради і налічує позитивні норми, як, наприклад, винесення місцевої ініціативи на найближчу сесію міської ради, участь ініціативної групи з правом виступу на всіх розгляду, але, на жаль, вони знівельовані вищезазначеними негативними нормами.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.2, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання інструментів місцевої демократії в Положенні про місцеві ініціативи.

Рекомендації: *порядок внесення місцевої ініціативи привести у відповідність з кращими практиками доброго врядування, зокрема:*

- *Ухвалити додатком до Статуту Положення про місцеві ініціативи, де визначити порядок подання місцевої ініціативи.*
- *Встановити ініціативну групу в кількості не більше 10 осіб для ініціювання та збору підписів на підтримку місцевої ініціативи.*
- *Місцева ініціатива включається до порядку денного засідання міської ради за умови підтримки не більше 250 підписами жителів.*
- *Визначити базові документи необхідні для подання місцевої ініціативи, а саме: повідомлення про подання місцевої ініціативи; проект рішення; пояснювальна записка (аналітична довідка) або опис проблеми; підписні листи.*
- *Визначити зразки документів необхідних під час подання місцевої ініціативи (повідомлення, підписні листи та інші).*

- *Визначити вичерпний перелік підстав щодо відмови у реєстрації місцевої.*
- *Передбачити можливість надання консультаційної допомоги у оформленні місцевої ініціативи представниками ОМС.*
- *Визначити прийняття вмотивованого рішення за умови ухвалення часткового рішення або відмови.*

1.3. Громадські слухання

Правове регулювання:

- **Стаття 19 Статуту територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.**

Статутом закріплено право жителів міста на ініціативу проведення громадських слухань. Проте визначений Статутом порядок проведення слухань має вузьке та недостатнє регулювання. Статтею 19 Статуту не врегульовано широкий перелік важливих норм під час ініціювання, організації та проведення слухань, що в свою чергу призведе до проблем під час подальшого розгляду пропозицій органами місцевого самоврядування. Також можливість проведення громадських слухань з ініціативи членів громади майже ускладнено необхідністю зібрання 500 підписів жителів міста на підтримку проведення громадських слухань. В Статуті частково врегульовано організацію і проведення громадських слухань, але відсутні норми, які визначають чіткий порядок розгляду органами місцевого самоврядування рішень прийнятих на слуханнях та процес їх оприлюднення.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.3, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання громадських слухань.

Рекомендації: порядок проведення громадських слухань привести у відповідність з кращими практиками доброго врядування, зокрема:

- *Ухвалити додатком до Статуту або окремим актом Положення про громадські слухання, де визначити порядок ініціювання, проведення та розгляду пропозицій громадських слухань.*
- *Визначити, що ініціювати громадські слухання можуть органи місцевого самоврядування, посадові особи, депутати, жителі громади, ОСН та ОСББ.*
- *Визначити, що ініціативній групі не потрібно повідомляти місцеву владу про своє створення окремими актами.*
- *Визначити кількість підписів для підтримки ініціативи проведення громадських слухань максимум до 250.*
- *Визначити вичерпний перелік підстав для відмови у реєстрації повідомлення про проведення громадських слухань, а саме: немає потрібних підписів, або питання не стосується компетенції органів місцевого самоврядування.*
- *Встановити строк розгляду повідомлення про ініціювання слухань не більше ніж 5 днів.*
- *Визначити, що повідомлення про скликання громадських слухань на офіційному веб-сайті оприлюднюється не пізніше ніж 7 днів до проведення слухань.*
- *Визначити процедуру прийняття резолюції громадських слухань шляхом голосування (простою більшістю від загальної кількості голосуючих).*
- *Встановити, що головуючий та секретар слухань визначається ініціаторами слухань або обирається з учасників.*
- *Встановити розгляд міською радою рекомендацій за результатами громадських слухань на найближчому черговому засіданні колегіального органу (сесія ради, засідання виконавчого комітету), чи в інший встановлений термін.*
- *Визначити ініціаторів проведення громадських слухань доповідачами на засіданнях, де розглядають резолюцію.*

- *Визначити зразки документів необхідних під час проведення слухань (повідомлення, підписні листи, протокол та інші).*
- *Визначити прийняття вмотивованого рішення за умови ухвалення часткового рішення або відмови щодо рішення прийнятих на громадських слуханнях.*
- *Визначити механізм та терміни оприлюднення всіх документів за результатами громадських слухань згідно ЗУ «Про доступ до публічної інформації», а саме повідомлення, підписних листів, розпорядження, протоколу, висновків, рішення та інше).*

1.4. Загальні збори громадян за місцем проживання

Правове регулювання:

- **Статут територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.**

В статті 20 Статуту територіальної громади міста Кременчука передбачена можливість проведення загальних зборів як безпосередня участь громадян в місцевому самоврядуванні. Проте, в даній статті не врегульований порядок підготовки та проведення таких загальних зборів громадян і міською радою не ухвалено окремого порядку проведення загальних зборів громадян за місцем проживання щодо вирішенні питань місцевого значення.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.4, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання загальних зборів громадян за місцем проживання.

Рекомендації: *порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання привести у відповідність з кращими практиками доброго врядування, зокрема:*

- *Ухвалити додатком до Статуту або окремим актом Положення про загальні збори громадян за місцем проживання.*
- *Визначити, що ініціювати загальні збори можуть органи місцевого самоврядування, посадові особи, депутати, жителі громади, ОСН та ОСББ.*
- *Визначити ініціативну групу в кількості не більше 10 осіб.*
- *Визначити два базові документи необхідних для ініціювання загальних зборів, а саме: повідомлення про ініціативу скликання зборів (тема, дата, місце, оргкомітет) та підписні листи.*
- *Визначити кількість підписів для підтримки ініціативи проведення загальних зборів максимум до 50-ти.*
- *Визначити, що порядок денного зборів та інші необхідні матеріали публікуються на офіційному сайті міської ради не пізніше ніж за 7 днів до проведення зборів.*
- *Встановити, що головуєчий та секретар зборів визначається ініціаторами зборів або обирається з учасників.*
- *Передбачити, що визнання правомочності рішень зборів громадян при умові присутності на них 50% членів територіальної громади або 2/3 делегатів конференцій загальних зборів.*
- *Визначити порядок розгляду міською радою рішень за результатами загальних зборів на найближчому черговому засіданні сесія ради чи в інший встановлений термін з обов'язковим врахуванням рішення зборів в своїй діяльності, відповідно до ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні».*
- *Визначити ініціаторів проведення загальних зборів доповідачами на засіданнях, де розглядають рішення загальних зборів.*
- *Визначити прийняття вмотивованого рішення за умови ухвалення часткового рішення або відмови щодо прийнятого рішення на загальних зборах.*

- *Визначити зразки документів необхідних під час проведення зборів (повідомлення, підписні листи, протокол та інші).*
- *Визначити механізм та терміни оприлюднення всіх документів за результатами загальних зборів згідно ЗУ «Про доступ до публічної інформації», а саме повідомлення, підписних листів, розпорядження, протоколу, висновків, рішення та інше).*

1.5. Консультації з громадськістю

1.5.1. Публічні консультації

Правове регулювання:

- **Ст. 22 Статуту територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.**

Статтю 22 Статуту територіальної громади міста Кременчука передбачено, що громадськість може ініціювати консультації з громадськістю шляхом відповідного звернення до виконавчого комітету міської ради. Консультативні засідання організовує і проводить виконавчий комітет Кременчуцької міської ради. Консультації з громадськістю проводяться у формі засідання виконкому. Статутом передбачена модель консультацій з громадськістю на вимогу самої громадськістю. Відповідно до стандартів кращого регулювання інструмент публічних консультацій має застосовуватися в першу чергу структурними підрозділами міської ради, які розробляють муніципальну політику або нормативно-правові акти.

Консультації з громадськістю проводяться з питань, що стосуються суспільно-економічного розвитку міста, реалізації та захисту прав і свобод громадян, задоволення їх політичних, економічних, соціальних, культурних та інших інтересів.

При проведенні консультацій з громадськістю обговорюються питання, ініційовані шляхом подання відповідних пропозицій до виконавчого комітету Кременчуцької міської ради на ім'я міського голови, викладені в письмовому зверненні. Днем реєстрації звернення з пропозицією обговорення визначеного питання в ході проведення консультацій з громадськістю вважається день подачі міському голові відповідного письмового звернення. Звернення приймаються від депутатів міської ради, консультативно-дорадчих органів, утворених при органах місцевого самоврядування, громадських об'єднань, органів самоорганізації населення, окремих членів територіальної громади, представників міських засобів масової інформації, підприємств, товариств та організацій усіх форм власності, легалізованих відповідно до законодавства та ін.

Хід проведення консультативного засідання протоколюється. У протоколі зазначаються дата, час і місце його проведення, загальна кількість присутніх, питання внесені для обговорення, фіксуються основні тези виступаючих, пропозиції та зауваження, висловлені протягом консультування. Протокол підписується головуючим та секретарем засідання. До протоколу додається інформація або звіт з порушеного питання (за наявності), пропозиції або зауваження учасників консультативного засідання, викладені в письмовій формі.

Однак Кременчуцькою міською радою не передбачена розробка та затвердження щорічного плану проведення консультацій. Також не врегульоване питання публікації матеріалів консультацій на сайті міської ради чи на інших ресурсах.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.5.1, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання публічних консультацій.

Рекомендації: *ухвалити окреме Положення про консультації з громадськістю. У Положенні передбачити такі норми:*

- *Консультації з громадськістю проводить розробник нормативно-правового акту або окремий структурний підрозділ міської ради.*
- *Пріоритетною формою проведення консультацій є публічні зустрічі (у форматі круглого столу, нарад, конференції, форуму) з обговорення нормативно-правових актів або окремої проблеми.*

- *Передбачити також інші формати проведення консультацій.*
- *Передбачити розробку та затвердження щорічного плану проведення консультацій.*
- *Визначено перелік питань, щодо яких консультації з громадськістю проводяться обов'язково.*
- *Учасники консультацій можуть надати пропозиції в письмовій або електронній формі.*
- *Пропозиції, які надійшли за результатами проведення консультацій враховуються в своїй роботі органами місцевого самоврядування або надається вмотивована відмова в непідтриманні пропозицій.*
- *Матеріали про проведення консультацій (подані пропозиції, протоколи засідань тощо) публікуються на офіційному веб-сайт міської ради в окремому розділі.*
- *Передбачити створення окремого розділу на офіційному сайті міської ради, де має публікуватися інформація, що стосується консультацій.*

1.5.2. Електронні консультації

Правове регулювання: відсутнє

Кременчуцька міська рада не визначила порядок проведення електронних консультацій з громадськістю з метою забезпечення участі жителів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.5.2, підготовлені рекомендації щодо покращення правового регулювання електронних консультацій.

Рекомендації:

Ухвалити окреме положення про електронні консультації з громадськістю. У положенні передбачити такі норми:

- *Консультації проводить розробник нормативно-правового акту або окремий структурний підрозділ виконавчого комітету.*
- *Визначити конкретний програмний продукт/портал через який міська рада проводить консультації.*
- *Пріоритетними формами проведення електронних консультацій є: опитування (проста і складна форма опитувальників), консультації з можливістю коментування, обговорення нормативно-правових актів, але також передбачити і інші форми проведення консультацій.*
- *Передбачити розробку та затвердження щорічного плану проведення консультацій.*
- *Передбачити створення реєстру зацікавлених осіб по сферам спеціалізації, яких обов'язково інформують про початок проведення консультацій.*
- *Порядок ідентифікації учасників відбувається з використанням ЄЦП, BankID або MobileID.*
- *Передбачити можливість проведення консультацій з ініціативи громадськості.*
- *Можливість користувачу е-консультацій особисто увійти в реєстр заінтересованих осіб.*
- *Визначено перелік питань, щодо яких консультації з громадськістю проводяться обов'язково.*
- *Пропозиції, які надійшли за результатами проведення консультацій враховуються в своїй роботі органами місцевого самоврядування або надається вмотивована відмова в непідтриманні пропозицій.*

- *Матеріали про проведення консультацій (подані пропозиції, протоколи засідань тощо) публікуються на офіційному веб-сайт міської ради в окремому розділі.*
- *Передбачити створення окремого розділу на офіційному сайті міської ради, де має публікуватися інформація та звіти, що стосується електронних консультацій.*
- *Звіт про результати е-консультації оприлюднюється на веб-порталі у визначений строк.*

1.6. Електронні петиції

Правове регулювання:

- **Положення про порядок розгляду електронних петицій у Кременчуцькій міській раді Полтавської області та її виконавчому комітеті від 30.09.2015 р.**
- **Статут територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.**

Порядок розгляду електронних петицій відповідає критеріям доброго врядування. Громадяни мають можливість подати електронні петиції. Громадяни можуть звернутися до Кременчуцької міської ради з електронною петицією через офіційний веб-сайт Кременчуцької міської ради: https://www.kremen.gov.ua/index.php?view=single-str&dep-id=61&page_id=517. Положення про порядок розгляду електронних петицій, адресованих Кременчуцькій міській раді та її виконавчому комітету передбачає порядок розгляду петицій, які набрали 250 підписів жителів м. Кременчук протягом 3 місяців з дати її оприлюднення.

Розгляд електронної петиції здійснюється невідкладно, але не пізніше десяти робочих днів з дня оприлюднення інформації про початок її розгляду.

У разі визнання доцільним викладені в електронній петиції пропозиції можуть реалізовуватися Кременчуцькою міською радою Полтавської області або її виконавчим комітетом шляхом прийняття рішень, віднесених до їх компетенції. Сесія Кременчуцької міської ради Полтавської області скликається для розгляду електронної петиції, що набрала необхідну кількість підписів, протягом строку, встановленого для її розгляду.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.6, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання електронних петицій.

Рекомендації: відсутні

- *Визначити, що порядок ідентифікації автора та голосуючих відбувається з використанням ЄЦП, BankID або MobileID.*

1.7. Громадський бюджет

Правове регулювання:

- **Положення міської цільової програми «Громадський бюджет м. Кременчука на 2016-2020 роки» від 23.08.2019 р. №1158**

Положення про Громадський бюджет у місті Кременчук відповідає критеріям доброго врядування. Позитивними нормами в положенні є наступні. Проект мають підтримати не менше 15 мешканців своїми підписами під час подання. Встановлено вичерпний перелік сфер видатків, які можуть бути профінансовані через бюджет участі, але він є достатньо широким. Громадяни можуть подавати проекти з власної ініціативи, у цифровому чи паперовому вигляді. Склад Робочої групи формується з числа представників органів місцевого самоврядування, громадського сектору, бізнесу та депутатів міської ради. Передбачено можливість альтернативних способів голосування (електронних та паперовий). Голосування триває 30 календарних днів. Визначено строк звітування за результатами виконання проектів. Проводиться широка інформаційна кампанія через засоби масової інформації, мережу Інтернет та спрямована на ознайомлення мешканців з основними положеннями та принципами відбору й фінансування проектів.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.7, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання громадського бюджету.

Рекомендації:

- *Визначити в тексті Положення про громадський бюджет розмір коштів, який виділяється на реалізацію проектів, пропонуємо встановити не менше 1% від бюджету розвитку міста.*

1.8. Підтримка та розвиток діяльності органів самоорганізації населення

Правове регулювання:

- **Стаття 43, 44 Статуту територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.**

Створення та діяльність ОСН в м. Кременчук регулюється Статтями 43 та 44 Статуту територіальної громади і носить скоріше декларативний характер.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.8, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання підтримки та розвитку діяльності органів самоорганізації населення.

Рекомендації:

- *Ухвалити міською радою рішення «Про делегування повноважень органам самоорганізації населення».*
- *Ухвалити міською радою програму підтримки ОСН, якою встановлено заробітну плату штатним працівникам ОСН.*
- *Ухвалити міською радою програму розвитку ОСН, якою визначено співфінансування проектів міською радою та ОСНОм щодо покращення території.*

1.9. Консультативно-дорадчі органи

Правове регулювання:

ОМС міста Кременчук створено понад 30 консультативно-дорадчих, координаційних або наглядових органів до складу яких включені представники організацій громадянського суспільства, працівники навчальних або наукових закладів, наприклад: Координаційну раду з питань розвитку підприємництва в м. Кременчуці, Дитяча дорадча рада, Координаційної ради з питань популяризації серед населення оздоровчої рухової активності, Піклувальна рада Кременчуцької виховної колонії при виконавчому комітеті Кременчуцької міської ради, Координаційна рада з питань протидії туберкульозу, ВІЛ-інфекції/СНІДу та боротьби з наркоманією, Комітет забезпечення доступності осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до об'єктів соціальної та інженерно-транспортної інфраструктури м. Кременчука, Робоча група з розробки Стратегічного плану розвитку міста Кременчук, Дорадчий комітет щодо розробки та впровадження Плану дій сталого енергетичного розвитку міста Кременчука до 2025 року, Громадська комісія з житлових питань при виконавчому комітеті Кременчуцької міської ради тощо.

Міська влада створила розгалужену інфраструктуру консультативно дорадчих органів, яка дає можливість громадськості залучатися до формування різних напрямків муніципальної політики. Кожен консультативно-дорадчий орган має затверджене положення про свою діяльність де визначені задачі, повноваження, процедури роботи. Переважно засідання КДО є відкритими, у засіданнях можуть брати участь інші особи без права голосу. Рішення КДО приймаються більшістю голосів присутніх на засіданні членів, оформлюються у вигляді протоколів, підписаних головою та секретарем, а у разі відсутності голови – заступником голови.

На жаль на сайті Кременчуцької міської ради майже не розміщено інформації про створення і діяльність консультативно-дорадчих органів, контактні данні керівництва таких КДО, анонси

або протоколи засідань. Непередбачено механізмів звітування КДО про свою діяльність перед територіальною громадою.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.9, підготовлені рекомендації щодо покращення правового регулювання консультативно-дорадчих органів.

Рекомендації:

- *Розмістити інформацію про діяльність всіх створених консультативно-дорадчих органів на офіційному сайті ради.*
- *Розглянути можливість формування складу деяких КДО через механізм електронного обрання всіма жителями міста Кременчук.*
- *Запровадити практику звітування КДО перед громадою міста за свою діяльність.*

1.10. Міські програми з розвитку громадянського суспільства та громадської участі

Правове регулювання:

- **Рішення виконавчого комітету «Про оголошення конкурсу соціальних програм та проектів недержавних неприбуткових організацій у м. Кременчуці на 2019 рік» від 22.02.2019 р. №253**

Затверджене Рішення передбачає надання фінансування на конкурсній основі для громадських організацій та благодійних організацій для реалізації соціально-культурних проектів. Відповідно до п.1.3 Журі конкурсу є Рада сприяння розвитку міжсекторного партнерства у м. Кременчуці, до складу якої входять як державні службовці, представники постійних депутатських комісій, так і представники громадськості, що визначено Положенням про раду сприяння міжсекторного партнерства від 25.02.2016 №68-Р.

Положення про конкурс соціальних програм та проектів недержавних неприбуткових організацій у м. Кременчуці (далі – Конкурс) на 2019 рік передбачає, що конкурс відбувається в декілька етапів, зокрема, відповідно до п. 3.10 на другому етапі Конкурсу представники організацій, які беруть участь в конкурсі, представляють проекти (програми), Рада обговорює подані проекти, визначає проекти, які можуть претендувати на фінансування у рамках Конкурсу та обсяг фінансування.

Відповідно до п. 4.2 переможці Конкурсу мають надавати організатору конкурсу описовий та фінансовий звіти у терміни, що визначаються угодою. Також відповідно до п 4.4 переможці Конкурсу зобов'язані оприлюднити через засоби масової інформації результати виконання проекту.

Проте, Положенням про Конкурс не передбачено регулювання питання «конфлікту інтересів» в номінаційній комісії. Не визначено формат проведення засідання конкурсної комісії, зокрема, чи проходять відкрито і чи можуть представники громадськості брати участь в засіданнях. Також не визначено вичерпний перелік сфер видатків на які можуть бути профінансовані проекти.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.10, підготовлені рекомендації щодо покращення правового регулювання міських програм з розвитку громадянського суспільства та громадської участі.

Рекомендації

- *Надати можливість подавати проекти інститутам громадянського суспільства, а також ОСН, ОСББ.*
- *Передбачити можливість подавати проекти у цифровому чи паперовому вигляді.*
- *Визначити участь громадськості в складі конкурсної комісії.*

- *Передбачити необхідність публічного захисту проекту на засіданні конкурсної комісії.*
- *Передбачити недопустимість конфлікту інтересів під час розгляду конкурсних пропозицій членами конкурсної комісії.*
- *Засідання комісії проводиться відкрито із залученням представників засобів масової інформації та громадськості, які присутні на засіданні в якості спостерігачів.*
- *Визначити чіткі строки звітування виконавців проектів за результатами їх виконання.*

1.11. Інтерактивність веб-сайту міської ради

Правове регулювання: не передбачено

Офіційний веб-сайт Кременчуцької міської ради є досить інтерактивний та насичений інформацією, яка може зацікавити мешканця міста. Більше десятка електронних систем впроваджено для зручності мешканця. На офіційному веб-сайті ради виокремлено розділ «LIVE», який дозволяє переглянути трансляції засідань міської ради, виконавчого комітету, постійних комісій, а також ознайомитися з архівними відео попередніх засідань.

Також на сайті реалізовані наступні IT-рішення в розділі «Е-сервіси», які полегшують життя мешканців міста, а саме: електронна реєстрація дитини в дитячий садочок, мапа доступності, громадський бюджет, центр надання адмінпослуг, панель відкритих даних, відкрита школа, карта ремонтів, кабінет депутата та інше. Існує можливість подати запит на отримання публічної інформації через сайт міської ради. Запроваджено веб-ресурс «Відкрите місто», що допомагає вирішувати проблеми життєдіяльності громади, шляхом електронного повідомлення працівників структурних підрозділів міської ради щодо проблеми в місті.

Окремо хочемо виділити впроваджені на сайті ради ресурси «Портал відкритих даних» та «Відкритий бюджет», який презентує основні бюджетні показники, спрямовані на інформування широкого кола громадськості в доступній формі про основні цілі, завдання та пріоритети бюджетної політики, джерела наповнення бюджету, обґрунтування бюджетних витрат, планові і досягнуті результати використання бюджетних коштів.

В той же час, на сайті міської ради відсутня можливість записатися на прийом до міського голови, заступників міського голови, керівників виконавчих органів та інше.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.11, підготовлені рекомендації щодо покращення інтерактивності веб-сайту міської ради.

Рекомендації:

- *Запровадити на сайті можливість запису на прийом до міського голови, заступників міського голови, секретаря міської ради, депутатів міської ради, керівників виконавчих органів міської ради.*

1.12. Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / Бюджетний регламент

Правове регулювання: відсутнє

На даний момент Кременчуцька міська рада не визначила порядок проведення консультацій з мешканцями територіальної громади на етапі формування місцевого бюджету.

В той же час, на сайті міської ради оприлюднюються річні та квартальні звіти щодо виконання міського бюджету - <https://www.kremen.gov.ua/?view=decision-city-rada&start=2017-12-01&end=&number=&title=%D0%91%D0%AE%D0%94%D0%96%D0%95%D0%A2>

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 1.12, підготовлені рекомендації щодо покращення правового регулювання залучення мешканців до формування місцевого бюджету / бюджетного регламенту.

Рекомендації:

- Ухвалити Бюджетний регламент Кременчуцької міської ради.
- Передбачити Бюджетним регламентом Кременчуцької міської ради проведення консультацій з громадськістю головними розпорядниками коштів на етапі формування бюджетних запитів / титульних списків.
- Передбачити, що головний розпорядник коштів проводячи публічні консультації на стадії підготовки бюджетних запитів визначає пріоритетність, доцільність реалізації запропонованих заходів, а також збирає пропозиції від громадськості.
- Передбачити, що консультації з громадськістю на стадії підготовки бюджетних запитів проводяться публічно та в електронному форматі, збір пропозицій проводиться в такому ж форматі.
- Передбачити, що строк проведення консультацій з громадськістю на стадії підготовки бюджетних запитів та отримання пропозицій головними розпорядниками коштів є не менше 10 робочих днів.
- Передбачити, що отримані пропозиції враховуються під час формування бюджетних запитів або ухвалюється вмотивоване рішення про неможливість врахування наданої пропозиції або часткове врахування.
- Передбачити проведення виконавчим комітетом публічних консультацій з громадськістю щодо підготовленого проекту бюджету міста.
- Передбачити на публічних консультаціях можливість надання громадськістю пропозицій щодо формування проекту бюджету та доцільності виконання запланованих заходів в проекті бюджету міста.
- Визначити строк проведення консультацій з громадськістю виконкомом.
- Визначити порядок врахування наданих пропозицій громадськістю або вмотивованої відмови.
- Передбачити проведення міською радою до першого квітня публічного заходу з презентацією звіту з виконання бюджету міста.

3.2. Прозорість діяльності органів місцевого самоврядування Кременчуцької міської територіальної громади

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закон України «Про доступ до публічної інформації» інші закони визначають обов'язкові стандарти оприлюднення публічної інформації і прозорості діяльності органів місцевого самоврядування. Однак саме місцева рада має визначити чіткі процедури виконання закону і порядок організації своєї роботи в максимально прозорому для громадян режимі.

В цьому розділі ми проаналізуємо інструменти прозорості діяльності органів місцевого самоврядування Кременчуцької громади, а саме: наявність он-лайн трансляція засідань ОМС, розміщення на сайті міської ради переліку основної інформації, що регламентує роботу ОМС, процедури прозорості роботи міських депутатів, можливість присутності мешканців на засіданнях, оприлюднення рішень і проектів рішень ОМС, інформацію щодо прийому мешканців посадовими особами ОМС.

Прозора і зрозуміла робота органів місцевого самоврядування значно підвищує довіру та підтримку з боку мешканців громади.

2.1. Он-лайн трансляція засідань органів місцевого самоврядування

Правове регулювання:

- Регламент Кременчуцької міської ради 7 скликання зі змінами від 26.03.2015 р.
- Регламент виконавчого комітету Кременчуцької міської ради від 30.12.2016 р. №1292
- Положення про постійні комісії Кременчуцької міської ради VII скликання від 26.11.2015 р.

Рішенням Кременчуцької міської ради Полтавської області від 02.02.2016 року було внесено зміни в «Регламент Кременчуцької міської ради VII скликання» та передбачено он-лайн трансляцією в мережі Інтернет засідань ради, виконавчого комітету, депутатських комісій; створенням та зберіганням відео архіву трансляцій пленарних засідань ради на офіційному сайті Кременчуцької міської ради, розміщенням протоколу пленарного засідання Кременчуцької міської ради на офіційному сайті Кременчуцької міської ради.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 2.1, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання он-лайн трансляцій засідань органів місцевого самоврядування.

Рекомендації: відсутні

2.2. Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу місцевого самоврядування та розвиток громади

Нормативно-правові акти:

- Статут територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 р.
- Регламент Кременчуцької міської ради 7 скликання зі змінами від 26.03.2015 р.
- Регламент виконавчого комітету Кременчуцької міської ради від 30.12.2016 №1292
- Положення про постійні комісії Кременчуцької міської ради VII скликання від 26.11.2015 року
- Стратегії розвитку міста Кременчука на період до 2028 року
- Програма соціально-економічного розвитку на 2019 рік
- Генеральний план (описова та картографічні частини)
- Звіти про використання коштів міського бюджету

Статут територіальної громади міста Кременчука від 27.09.2016 року розміщено на сайті міської ради в форматі банера в правій частині сайту. Статут територіальної громади можна знайти за посиланням: <https://www.kremen.gov.ua/?view=kremen-page&page-id=73>.

Регламент Кременчуцької міської ради 7 скликання зі змінами від 26.03.2015 р. розміщено на сайті міської ради в підрозділі «Міська рада» розділу «Влада». Регламент міської ради можна знайти за посиланням: <https://www.kremen.gov.ua/?view=kremen-page&page-id=35>.

Регламент виконавчого комітету Кременчуцької міської ради від 30.12.2016 № 1292 розміщено на сайті міської ради в підрозділі «Виконавчий комітет» розділу «Влада». Регламент виконавчого комітету можна знайти за посиланням: <https://www.kremen.gov.ua/?view=kremen-page&page-id=14>.

Положення про постійні комісії Кременчуцької міської ради VII скликання від 26.11.2015 р. розміщено на сайті міської ради в підрозділі «Міська рада» розділу «Влада». Положення про постійні комісії можна знайти за посиланням: <https://www.kremen.gov.ua/?view=kremen-page&page-id=23>.

Стратегії розвитку міста Кременчука на період до 2028 року розміщено на сайті міської ради в розділі «Популярне» підрозділу «Нормативно-правова база». В пошуковій системі необхідно вводити наступне словосполучення: «Стратегія розвитку міста». Стратегію розвитку можна знайти за посиланням: <https://cutt.ly/ZrRHjHi>.

Програма соціально-економічного розвитку на 2019 рік не розміщено на сайті міської ради.

Генеральний план (картографічна частина) розміщено на сайті міської ради в нижній частині міста в форматі банера «Електронна карта міста». Генеральний план (картографічну частину) можна знайти за посиланням: <https://budget.kremen.org.ua/rzones/index?page=4>.

Звіти про використання коштів міського бюджету розміщено на сайті міської ради в розділі «Прозоре місто» підрозділ «Бюджет». Звіти про використання коштів міського бюджету можна знайти за посиланням: <https://cutt.ly/MrTqbjd>.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 2.2, підготовлено рекомендації щодо покращення інструменту розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу ОМС та розвиток громади.

Рекомендації:

- *Розмістити програму соціально-економічного та культурного розвитку на 2019 рік на сайті міської ради.*
- *Розмістити описову частину Генерального плану разом з картографічною частиною.*

2.3. Процедури прозорості роботи депутатів міської ради

Правове регулювання:

- **Положення про постійні комісії Кременчуцької міської ради VII скликання від 26.11.2015 року**

Положення про постійні депутатські комісії Кременчуцької міської ради в певних нормах суперечить нормам ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» та ЗУ «Про доступ до публічної інформації». Низка норм потребують уточнення та визначення.

В той же час, до позитивних норм Положення можна віднести те, що відповідно до статті 1.4. питання створення та ліквідації постійних комісій, затвердження та зміни їх складу, обрання їх голів вирішуються виключно на пленарних засіданнях міської ради. Усі інші питання вирішуються постійними комісіями самостійно. Відповідно до статті 4.1 для реалізації своїх повноважень постійні комісії ради мають право: самостійно визначати порядок діяльності, встановлювати внутрішню структуру, обирати заступника та секретаря постійної комісії. Зокрема, відповідно до статті 7.1 заступник голови постійної комісії обирається на засіданні постійної комісії з числа депутатів міської ради, що обрані до складу комісії, а відповідно до статті 7.3 секретар постійної комісії обирається постійною комісією з числа депутатів міської ради, що обрані до складу комісії.

Стаття 5.1 передбачає, що засідання постійних комісій скликаються відповідно до плану роботи та по мірі необхідності, але не рідше ніж один раз на місяць, що говорить про систематичну роботу депутатських комісій.

Проте, лишаються неврегульованими питання оприлюднення інформації про час, місце та примірний порядок денний засідання. В положенні не передбачена можливість вільного доступу до засідань депутатських комісій громадськості, засобів масової інформації, експертів тощо. Також Положення не визначає за необхідність публікувати інформацію про відвідуваність депутатами засідання комісії, оприлюднення висновків та рекомендацій постійних депутатських комісій, а також оприлюднення протоколів засідань постійних депутатських комісій.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 2.3, підготовлені рекомендації щодо покращення правового регулювання процедури прозорості роботи депутатів міської ради.

Рекомендації: передбачити кращі практики демократичного управління в організації роботи постійних депутатських комісій, зокрема:

- *Передбачити норму про завчасне оприлюднення інформації про час, місце та примірний порядок денний засідання постійних депутатських комісій.*
- *Публікувати інформацію про відвідуваність депутатами засідань комісій.*
- *Організувати проведення он-лайн трансляції засідань постійних депутатських комісій.*
- *Розблокувати можливість доступу до засідань постійних комісій мешканців Кременчука.*
- *Передбачити норму про обов'язкове оприлюднення висновків та рекомендацій постійних депутатських комісій.*
- *Передбачити норму про обов'язкове оприлюднення протоколів засідань постійних депутатських комісій.*

2.4. Відкритість інформації про роботу міської ради

Правове регулювання:

- **Регламент Кременчуцької міської ради 7 скликання зі змінами від 26.03.2015 р.**

Регламент Кременчуцької міської ради переважно відповідає нормам ЗУ «Про місцеве самоврядування в Україні» та ЗУ «Про доступ до публічної інформації». Проте, деякі норми потребують уточнення та приведення до норм закону.

Підрозділ 4 Стаття 43 п.1 передбачає, що проекти рішень Кременчуцької міської ради, що підлягають обговоренню, повинні оприлюднюватися розробником відповідно до вимог ч.3 ст.15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» у термін не пізніше як за 20 робочих днів до дати їх розгляду з метою прийняття.

Підрозділ 12 Стаття 86 п.2. передбачає, що рішення Кременчуцької міської ради нормативно-правового характеру підлягають обов'язковому оприлюдненню не пізніше п'яти робочих днів з дня затвердження документа на виконання вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації». Також в цій статті сказано, що дані вимоги не поширюються на рішення ради, які містять публічну інформацію з обмеженим доступом у відповідності до ст.6 Закону України «Про доступ до публічної інформації» або інформацію, яка підпадає під дію Закону України «Про захист персональних даних». Проте, таке формулювання не зовсім коректне, оскільки відповідно до ст.6. п.7 ЗУ «Про доступ до публічної інформації» обмеженню доступу підлягає інформація, а не документ. Якщо документ містить інформацію з обмеженим доступом, для ознайомлення надається інформація, доступ до якої необмежений.

Розділ 1 Стаття 4 п. 6 визначає, що на пленарному засіданні сесії міської ради, депутатських комісій можуть бути присутніми представники громадськості. Представники телебачення, радіо і преси акредитуються при раді на певний термін, який не може бути більшим за термін дії ради поточного скликання через подання відповідної заяви, підписаної повноважною на те особою засобу масової інформації секретареві ради. Відмова в акредитації повинна бути вмотивованою і може бути оскаржена до ради або до суду. При цьому, відсутність акредитації не може бути підставою для відмови в допуску журналіста, працівника засобу масової інформації на відкриті заходи що проводить Кременчуцька міська рада або виконавчі органи міської ради. Проте, спірним можна вважати норму статті 5 п.8 проте, що право члена територіальної громади бути присутнім на пленарному засіданні може бути обмежене лише за відсутності місця у відповідному секторі сесійної зали.

Підрозділ 14 Стаття 91 п. 4 передбачає, що протокол сесії ради повинен бути оформлений не пізніше як за 30 днів з дня закриття сесії. Протокол сесії прошивається разом з усіма документами та матеріалами, що додані до нього. Відповідно до статті 93 п.7 матеріали засідання надаються для ознайомлення за дорученням секретаря ради, відповідно до вимог законодавства України про інформацію. Окрім того, матеріали засідання підлягають

оприлюдненню на офіційному сайті Кременчуцької міської ради відповідно до ч. 3 п.п. 3.3 ст. 4 Регламенту та надаються для ознайомлення за дорученням секретаря ради, відповідно до вимог законодавства України про інформацію.

Підрозділ 10 Стаття 71 п. 1 визначає що рішення ради приймається відкритим голосуванням більшістю голосів «ЗА» від загального складу ради за винятком випадків, зазначених у Регламенті. Відповідно до статті 72. п. 1. Відкрите голосування є поіменним., п.2. Результати голосування фіксуються поіменно з подальшим обов'язковим оприлюдненням на офіційному сайті Кременчуцької міської ради в день проведення сесії.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 2.4, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання організації роботи міської ради.

Рекомендації: *привести Регламент у відповідність до чинного законодавства, зокрема:*

- *Привести у відповідність до чинного законодавства статтю 86 п.2. підрозділу 12.*
- *Передбачити оприлюднення інформації про результати відвідування депутатами пленарних засідань міської ради.*
- *Передбачити більше інструментів участі членів територіальної громади у формуванні порядку денного сесії.*

2.5. Відкритість інформації про роботу виконавчого комітету

Правове регулювання:

- **Регламент виконавчого комітету Кременчуцької міської ради від 30.12.2016 р. №1292**

Регламент виконавчого комітету налічує чимало позитивних норм та практик хорошого врядування. До них можна віднести такі норми: проект порядку денного засідання оприлюднюється на офіційному веб-порталі Кременчуцької міської ради; проекти рішень, як і рішення Виконкому оприлюднюються в порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації»; рішення виконавчий комітет приймає лише на засіданнях; засідання Виконкому проводяться відкрито, крім розгляду питань, що містять інформацію з обмеженим доступом; на засіданнях Виконкому можуть бути присутніми депутати інших місцевих рад, народні депутати України, представники акредитованих засобів масової інформації, керівники комунальних підприємств, установ та закладів, члени Кременчуцької територіальної громади, представники громадськості.

В той же час, регламент виконавчого комітету потребує вдосконалення та приведення до діючого законодавства та кращих практик.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 2.5, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання організації роботи виконавчого комітету.

Рекомендації: *привести норми Регламенту у відповідність з чинним законодавством та кращими практиками демократичного управління:*

- *Передбачити оприлюднення інформації про дату, час та місце проведення, а також порядок денний засідання виконкому на сайті міської ради.*
- *Передбачити, що прийнятті рішення виконавчого комітету набирають чинність з дня їх оприлюднення на офіційному сайті, якщо рішенням не встановлено пізніший строк введення у дію.*
- *Передбачити оприлюднення протоколів засідання виконавчого комітету на сайті міської ради.*
- *Передбачити можливість винести питання на розгляд виконкому жителями територіальної громади міста, як наприклад через подання місцевої ініціативи.*

- *Передбачити оприлюднення результатів поіменного голосування членами виконавчого комітету на сайті міської ради.*

2.6. Відкритість інформації про прийом мешканців в ОМС (міський голова, секретар міської ради, заступники міського голови, депутати міської ради, керуючий справами виконкому, старости та керівники виконавчих органів міської ради)

Правове регулювання:

- **Розпорядження міського голови «Про порядок організації та проведення прийому громадян з особистих питань та прийомів громадян керівництвом виконавчого комітету Кременчуцької міської ради Полтавської області у позаробочий час за місцем роботи та проживання громадян від 11.10.2019 року № 387-Р**

На офіційному сайті Кременчуцької міської ради розміщено лише два графіка про прийом громадян: міського голови та депутатів ради. Інформація щодо дати, часу та місця прийому мешканців секретарем міської ради, заступниками міського голови, керуючим справами виконкому, а також керівниками виконавчих органів міської ради на сайті міської ради відсутня.

Інформація щодо прийому громадян міським головою розміщено на сайті міської ради в розділі «Влада» підрозділ «Міський голова». Підрозділ можна знайти за наступним посиланням: <https://www.kremen.gov.ua/?view=mayor-info>. За вказаною адресою розміщено інформацію щодо дати, місця та часу прийому. Номер телефону для здійснення попереднього запису відсутній.

Інформація про прийом громадян депутатами міської ради розміщено в підрозділі «Графік прийому виборців депутатами» розділу «Громадянам». В зазначеному підрозділі можна знайти інформацію щодо місця, дати, часу прийому депутатом, а також номер мобільного телефону за яким можна записатися на прийом до депутата.

З інформацією щодо графіку прийому громадян депутатом Кременчуцької міської ради можна ознайомитися за посиланням: <https://www.kremen.gov.ua/?view=kremen-page&page-id=62>.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 2.6, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання прийому мешканців в органах місцевого самоврядування.

Рекомендації:

- *Розмістити на офіційному сайті міської ради графік прийому громадян (дата, час, місце) секретарем міської ради, заступниками міського голови, керуючим справами виконкому, а також керівниками виконавчих органів міської ради.*
- *Передбачити можливість здійснення запису на прийом до посадових осіб міської ради за допомогою телефон.*

3.3. Підзвітність посадових осіб та органів місцевого самоврядування

Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» та Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначають, що міський голова і депутати міської ради зобов'язані звітуватися перед громадою. Процедуру і періодичність звітування визначає місцева рада. Також в Україні набувають популярність нові інструменти підзвітності влади і громадського контролю. В цьому розділі ми проаналізуємо інструменти підзвітності діяльності посадових осіб і органів місцевого самоврядування, а саме: звітування міського голови, комісій та депутатів міської ради, її виконавчих органів, відкрите звітування про виконання бюджетних коштів, процедура громадської експертизи діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Наявність ефективних процедур підзвітності і громадського контролю допомагають громаді забезпечити місто від зловживання владою, корупції і неефективного врядування.

3.1. Відкрите звітування про виконання бюджетних коштів

Правове регулювання: відсутнє

На офіційному сайті Кременчуцької міської ради розміщено розділ «Прозоре місто», в якому мешканець може ознайомитися з інформацією та документами пов'язаними з місцевим бюджетом, а саме: Бюджет, Головні розпорядники бюджетних коштів, Відкритий бюджет (сайт Міністерства фінансів), Відкритий бюджет (візуалізації), Державний портал відкритих даних, Відкриті дані міста opendata.kremen.gov.ua, Панель міста (показники життєдіяльності міста). Наприклад в категорії «Відкритий бюджет» мешканець може ознайомитися з візуалізацією використання коштів міського бюджету. Ресурс презентує основні бюджетні показники, спрямовані на інформування широкого кола громадськості в доступній формі про основні цілі, завдання та пріоритети бюджетної політики, джерела наповнення бюджету, обґрунтування бюджетних витрат, планові і досягнуті результати використання бюджетних коштів.

Переглянути вищезазначені показники місцевого бюджету можливо за посиланням: <https://www.kremen.gov.ua/?view=main-links&page=2>.

Також мешканець територіальної громади на ресурсі «Відкритий бюджет» може знайти достатньо великий перелік інформації, що стосується бюджетних коштів громади, а саме: доходи та видатки місцевого бюджету, інформація та аналіз про виконання місцевого бюджету, рішення/розпорядження/накази пов'язані з міським бюджетом, паспорти різноманітних бюджетних програм, а також самі програми розвитку прийняті в місті та інше.

Разом з тим, на даний момент Кременчуцькою міською радою не встановлено порядку проведення публічного звітування перед територіальною громадою за використані бюджетні кошти.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 3.1, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання відкритого звітування про виконання бюджетних коштів.

Рекомендації:

- Ухвалити Бюджетний регламент міської ради, де визначити порядок звітування перед громадою щодо виконання місцевого бюджету.
- Передбачити строки до яких квартальний та річний звіт щодо виконання міського бюджету оприлюднюється на офіційному сайті міської ради.
- Передбачити проведення публічного заходу з презентацією звіту щодо виконання бюджету міста за участю територіальної громади, депутатів міської ради, засобів масової інформації.
- Передбачити строк до якого проводиться міською радою публічний захід з презентацією звіту щодо виконання бюджету міста.
- В Бюджетному регламенті визначити норму щодо оприлюднення оголошення з часом, датою та місцем проведення публічного звітування щодо використаних коштів.
- Розробити інформматеріали (інфографіки), що дозволяють доступно роз'яснити кошти/витрати міського бюджету мешканцям громади.

3.2. Звітування міського голови й депутатів міської ради

Правове регулювання:

- Регламент Кременчуцької міської ради 7 скликання зі змінами від 26.03.2015 р.

Відповідно до Регламенту Кременчуцької міської ради при здійсненні наданих повноважень міський голова є відповідальним перед радою, а з питань здійснення виконавчими органами

ради повноважень органів виконавчої влади – також підконтрольним відповідним органам виконавчої влади. Не рідше одного разу на рік міський голова зобов'язаний прозвітувати перед: територіальною громадою міста; радою про роботу виконавчих органів ради на вимогу не менше половини депутатів ради у будь-який визначений ними термін. Дата звітування визначається міським головою.

Відповідно до Регламенту депутат міської ради має не рідше одного разу на рік звітувати про роботу перед виборцями. Проведення звіту депутата відбувається з 01 по 15 лютого наступного за звітним року. Депутат зобов'язаний подати завчасно письмовий звіт для його розміщення на офіційному сайті Кременчуцької міської ради, а також провести звітну зустріч із виборцями. Звіт депутата розміщується на офіційному сайті міської ради <https://www.kremen.gov.ua/?view=kremen-page&page-id=21>.

Проте, лишається неврегульованим порядок оприлюднення оголошень про звітування міського голови: час, місце, термін. Також не визначено предмет звітування. Не передбачено оприлюднення звіту міського голови на офіційному сайті.

Те ж саме стосується звіту депутата міської ради. Не врегульовано порядок оприлюднення оголошень про звітування депутата, не визначено предмет звітування.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології й Таблиці 2 розділ 3.2, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання звітування міського голови, депутатів міської ради та старости.

Рекомендації:

- Ухвалити окреме Положення про порядок звітування міського голови, депутатів міської ради та старости.
- Встановити чітку дату, до якої звітування міського голови обов'язково повинно бути проведене.
- Встановити вимогу оприлюднювати оголошення про звітування міського голови та депутатів на офіційному веб-сайті, де вказати час, місце, термін.
- Передбачити оприлюднення звіту міського голови на офіційному веб-сайті міської ради.
- Передбачити перелік питань щодо яких звітується депутат, зокрема: проблеми, вирішенням яких займався депутат; присутність на пленарних засіданнях та засіданням постійних комісій; про роботу депутата з виборцями тощо.
- Передбачити перелік питань щодо яких звітується міський голова, зокрема: виконання передвиборної програми; досягнуті результати; витрати бюджетних коштів тощо.

3.3. Громадська експертиза діяльності виконавчих органів міської ради

Правове регулювання: відсутнє

На даний момент Кременчуцька міська рада не визначила порядок проведення громадської експертизи з метою забезпечення участі жителів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення.

Відповідно до критеріїв оцінювання, зазначених в Методології і Таблиці 2 розділ 3.3, підготовлено рекомендації щодо покращення правового регулювання громадської експертизи діяльності виконавчих органів міської ради.

Рекомендації:

- Ухвалити Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності виконавчих органів місцевого самоврядування в місті Кременчук.

- *Передбачити, що предмет проведення громадської експертизи: проекти рішень та рішення ОМС, аналізу та оцінки діяльності ОМС та підготовку пропозицій щодо вирішення питань місцевого значення.*
- *Передбачити, що громадську експертизу може проводити консультативно-дорадчі органи при ОМС, інститути громадянського суспільства (громадські та благодійні організації, ОСН, ОСББ тощо).*
- *Органи місцевого самоврядування сприяють в проведенні громадської експертизи.*
- *Визначити, що голова розпорядженням визначає відповідального за взаємодію з ІГС.*
- *Визначити перелік відмов в проведенні громадської експертизи ІГС.*
- *Передбачити, що матеріали надаються протягом п'яти робочих днів, у разі великого обсягу інформації надається до 20 робочих днів.*
- *Визначити, що строк проведення громадської експертизи визначено 3 місяці.*
- *Передбачити, що пропозиції за результатами громадської експертизи розглядаються за участю представників ІГС.*
- *Передбачити, що пропозиції розглядаються виконкомом або радою.*
- *Передбачити, що експертні пропозиції розглядаються протягом 30 календарних днів від дати надходження.*
- *Встановити, що приймається рішення за результатом розгляду.*
- *Визначити, що експертні пропозиції та рішення про результати розгляду оприлюднюються на веб-сайті ради.*

4. Загальна оцінка розвитку місцевої демократії в Кременчуцькій громаді

Розвиток процедур місцевої демократії у Кременчуцькій територіальній громаді знаходиться на середньому рівні, зі 190 можливих балів наявні процедури отримали лише 87,5 бали, тобто 46%.

На середньому рівні врегульовані інструменти участі громадян у формуванні рішень, з 114 можливих балів правові процедури участі отримали 52,5 балів, тобто 46%. За результатами дослідження відповідають практикам доброго врядування та національному законодавству такі інструменти: Статут територіальної громади, Громадський бюджет, Електронні петиції, Інтерактивність веб-сайту міської ради. Містять ускладнення або недостатнє регулювання такі інструменти: Місцеві ініціативи, Громадські слухання, Публічні консультації з громадськістю, Консультативно-дорадчі органи.

Взагалі Відсутня процедура Загальні збори громадян за місцем проживання, Електронні консультації з громадськістю, Нормативно-правові акти міської ради спрямовані на розвиток та діяльність ОСН в територіальній громаді, Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / Бюджетний регламент.

Краща ситуація з процедурами прозорості діяльності ОМС міста Кременчук. З 48 можливих балів наявні процедури набрали 29,5 балів, тобто 62%. Якісно врегульоване Он-лайн трансляція засідань органів місцевого самоврядування, Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу місцевого самоврядування та розвиток громади, Регламент міської ради, а саме процедури відкритості інформації про роботу міської ради і процедури прозорості роботи депутатів міської ради.

Містять ускладнення або недостатнє регулювання наступні інструменти: Положення про постійні депутатські комісії, в частині прозорості роботи, Регламент виконавчого комітету в частині прозорості роботи, Інформація про прийом мешканців в органах місцевого самоврядування.

Погано врегульовано процедури підзвітності органів та посадових осіб місцевого самоврядування у Кременчуку. Правове регулювання відповідних інструментів склало лише 5,5 балів з 28 балів, тобто 20%. Статут міста та Регламент ради містять лише частину процедур які визначають Звітування міського голови і депутатів міської ради. Відсутня процедура відкритого звітування про виконання бюджетних коштів однак присутня певна позитивна практика. Відсутня процедура громадської експертизи діяльності виконавчих органів міської ради.

Таблиця 1. Загальна оцінка розвитку місцевої демократії в Кременчуцькій громаді

Перелік інструментів місцевої демократії, використаних в дослідженні	Максимальна оцінка (балів)	Фактична оцінка (балів)
1. Залучення мешканців до планування та ухвалення рішень ОМС		
1.1. Статут територіальної громади	6	5
1.2. Місцеві ініціативи	10	4
1.3. Громадські слухання	13	5,5
1.4. Загальні збори громадян за місцем проживання	12	0
1.5.1 Публічні консультації	9	6
1.5.2 Електронні консультації	10	0
1.6. Електронні петиції	9	8
1.7. Громадський бюджет	12	10,5
1.8. Підтримка та розвиток діяльності ОСН	4	0
1.9. Консультативно-дорадчі органи	6	4,5
1.10. Міські програми з розвитку громадянського суспільства та громадської участі	7	4
1.11. Інтерактивність веб-сайту міської ради	5	4

1.12. Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / Бюджетний регламент	11	1
2. Прозорість діяльності ОМС		
2.1. Он-лайн трансляція засідань органів місцевого самоврядування	6	6
2.2. Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу ОМС та розвиток громади	8	6
2.3. Процедури прозорості роботи депутатів міської ради	8	3
2.4. Відкритість інформації про роботу міської ради	9	7
2.5. Відкритість інформації про роботу виконавчого комітету	10	5,5
2.6. Відкритість інформації про прийом мешканців в органах місцевого самоврядування	7	2
3. Підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування		
3.1. Відкрите звітування про виконання бюджетних коштів	7	2
3.2. Звітування міського голови та депутатів міської ради	9	3,5
3.3. Громадська експертиза діяльності виконавчих органів міської ради	12	0
Загальна оцінка	190	87,5

Таблиця 2. Параметри та критерії оцінювання інструментів місцевої демократії відповідно до кращих практик

Критерії оцінювання:

- 1 – регулювання відповідає законодавчим вимогам і кращим практикам,
 0,5 – регулювання частково відповідає законодавчим вимогам і кращим практикам,
 0 – регулювання не відповідає законодавчим вимогам і кращим практикам

№ П/П	Параметри та критерії оцінювання інструментів місцевої демократії відповідно до кращих практик та законодавства	Оціночний бал
	1. Залучення мешканців до планування та ухвалення рішень ОМС	
	1.1. Статут територіальної громади	
1.	Статут територіальної громади опубліковано на офіційному веб-сайті міської ради	1
2.	У статуті територіальної громади визначено широкий перелік форм громадської участі: місцевий референдум; громадські слухання; місцеві ініціативи; загальні збори; звернення громадян; органи самоорганізації населення; консультативно-дорадчі органи; звітування міського голови та депутатів міської ради; консультації з громадськістю (публічні та електронні), громадська експертиза тощо	1
3.	Порядок впровадження форм громадської участі та діяльність ОСН врегульовано в Статуті або є посилання на окреме положення	1
4.	Статут містить розділ щодо відкритості та прозорості міської ради з такими нормами: загальні засади відкритості (засідання є відкриті) та прозорості, офіційний веб-сайт міської ради, перелік інформації, яка розміщується на офіційному веб-сайті	0
5.	У Статуті територіальної громади визначено вимогу проводити громадське обговорення проекту бюджету та звіту про виконання бюджету	1
6.	Статутом визначено інші позитивні норми, які врегульовують покращення важливих сфер загальноміського життя та співіснування жителів громади	1
	1.2. Місцеві ініціативи	
7.	Кількісний склад ініціативної групи не більше ніж 10 осіб	1
8.	Ініціативну групу не потрібно створювати через окрему процедуру	0
9.	Кількість підписів, які потрібно зібрати на підтримку місцевої ініціативи не перевищує – 250 підписів	0
10.	Перелік документів для внесення місцевої ініціативи: 1) внесення повідомлення про подання місцевої ініціативи; 2) проект рішення; 3) пояснювальна записка (аналітична довідка) або опис проблеми; 4) підписні листи	0
11.	Визначено виключний перелік підстав для відмови у реєстрації місцевої ініціативи	0
12.	Представники міської ради надають допомогу у підготовці проекту рішення	0
13.	Всі ініціативи незалежно від висновків і рекомендацій виносяться на розгляд міської ради	1

14.	Місцева ініціатива виноситься на чергове засідання міської ради	1
15.	Ініціатор є співдоповідачем або доповідачем на засіданнях під час розгляду місцевої ініціативи	1
16.	За результатами розгляду місцевої ініціативи приймається рішення, вмотивоване під час часткової підтримки або відмови	0
1.3. Громадські слухання		
17.	Суб'єкти ініціювання: члени територіальної громади, громадські об'єднання, ОСН, ОСББ та місцева влада	0,5
18.	Ініціативну групу не потрібно створювати через окрему процедуру	1
19.	Склад ініціативної групи: рівно або менше 10 осіб	1
20.	Кількість підписів, які потрібно зібрати: рівно або менше 250 підписів	0
21.	Потрібно подати два документи: повідомлення про ініціативу скликання слухань (тема, дата, місце, оргкомітет) та підписні листи	1
22.	Визначено виключний перелік підстав для відмови у проведенні громадських слухань: недостатня кількість підписів або питання не належить до компетенції місцевої ради	1
23.	Строк розгляду повідомлення про проведення громадських слухань: рівно або менше 5 днів	0
24.	Повідомлення про скликання громадських слухань (на офіційному веб-сайті) публікується за 7 і більше днів до дати проведення громадських слухань	0
25.	Головуючий та секретар громадських слухань обирається зі складу ініціаторів або учасників громадських слухань	1
26.	Рішення приймаються простою більшістю від голосуючих	0
27.	Рішення громадських слухань (резолуція) розглядається на найближчому черговому засіданні колегіального органу (пленарне засідання місцевої ради або засідання виконавчого комітету)	0
28.	Ініціатор є співдоповідачем або доповідачем на засіданнях під час розгляду резолюції	0
29.	Всі документи за результатами розгляду резолюції громадських слухань публікуються на офіційному веб-сайті ради	0
1.4. Загальні збори громадян за місцем проживання		
30.	Суб'єкти ініціювання проведення загальних зборів: члени територіальної громади та міська влада	0
31.	Кількісний склад ініціативної групи: рівно або менше 10 осіб	0
32.	Кількість підписів, які потрібно зібрати на підтримку проведення загальних зборів – не більше 50 підписів	0
33.	Перелік документів для ініціювання проведення загальних зборів: повідомлення про проведення загальних зборів та підписні листи	0
34.	Члени територіальної громади інформуються за 7 днів і більше	0
35.	Визначено перелік способів інформування членів територіальної громади про проведення загальних зборів: офіційний веб-сайт міської ради, інформаційні стенди тощо	0
36.	Головуючий обирається на загальних зборах або призначається ініціатором	0
37.	Рішення приймаються простою більшістю голосів	0
38.	Рішення розглядається міським головою, міської радою, виконавчим комітетом відповідно до компетенції	0
39.	Ініціатор є співдоповідачем або доповідачем на засіданнях під час розгляду рішення загальних зборів	0
40.	Рішення загальних зборів враховуються або надається вмотивована відмова	0
41.	Оприлюднюються всі документи за результатами розгляду рішення загальних зборів	0
1.5. Консультації з громадськістю		
1.5.1. Публічні консультації		
42.	Розробник нормативно-правового акту або окремих структурний підрозділ виконавчого комітету	1
43.	Пріоритетною формою проведення консультацій є публічні зустрічі з обговорення нормативно-правових актів або проблеми	1
44.	Передбачено розробку та затвердження щорічного плану проведення консультацій	0
45.	Передбачено можливість проведення консультацій з ініціативи громадськості	1

46.	Визначено перелік питань, щодо яких консультації з громадськістю проводяться обов'язково	1
47.	Пропозиції надаються в письмовій або електронній формі	1
48.	Пропозиції, які надійшли за результатами проведення консультацій враховуються або надається вмотивована відмова	1
49.	Матеріали по консультації публікуються в окремому розділі «Публічні консультації» на сайті міської ради	0
50.	Матеріали про проведення консультацій (подані пропозиції, протоколи засідань тощо) публікуються на офіційному веб-сайт міської ради	0
1.5.2. Електронні консультації		
51.	Розробник нормативно-правового акту або окремий структурний підрозділ виконавчого комітету	0
52.	Пріоритетними формами проведення електронних консультацій є: опитування (прості і складні форми опитувальників), консультації з можливістю коментування, обговорення нормативно-правових актів	0
53.	Передбачено розробку та затвердження щорічного плану проведення консультацій	0
54.	Передбачено створення реєстру зацікавлених осіб по сферам спеціалізації, яких обов'язково інформують про початок проведення консультацій	0
55.	Можливість користувачу електронних консультацій особисто увійти в реєстр заінтересованих осіб	0
56.	Порядок ідентифікації учасників відбувається з використанням ЄЦП, BankID або MobileID	0
57.	Передбачено можливість проведення консультацій з ініціативи громадськості	0
58.	Пропозиції, які надійшли за результатами проведення консультацій враховуються або надається вмотивована відмова	0
59.	Матеріали по електронним консультаціям публікуються в окремому розділі «Публічні консультації» на сайті міської ради	0
60.	Матеріали про проведення консультацій (подані пропозиції, протоколи засідань тощо) публікуються на офіційному веб-сайт міської ради	0
1.6. Електронні петиції		
61.	Міська рада ухвалила місцевий акт (положення про електронні петиції)	1
62.	Кількість підписів для підтримки електронної петиції в територіальних громадах від 100000 до 500000 жителів – не більше ніж 350 підписів	1
63.	Термін збору підписів для підтримки електронної петиції: рівно або більше 14 днів	1
64.	Розпочато розгляд петиції протягом 10 робочих днів відповідним органом місцевого самоврядування до якого вона спрямована або на черговому засіданні виконавчого комітату, на черговій сесії міської ради	1
65.	Відсутня необхідність подання додаткових документів крім звернення	1
66.	На офіційному веб-сайті міської ради оприлюднено інформацію про можливість подання електронної петиції	1
67.	Порядок ідентифікації учасників відбувається з використанням ЄЦП, BankID або MobileID	0
68.	Передбачено можливість або обов'язок винесення петиції на розгляд чергової сесії ради чи засідання виконкому або відповідного органу виконавчого комітету	1
69.	Результат розгляду петиції є рішення міської ради чи виконавчого комітету про підтримку або вмотивоване рішення про відхилення електронної петиції	1
1.7. Громадський бюджет		
70.	Сума коштів, передбачено у положенні про громадський бюджет: 1% від бюджету або більше	0,5
71.	Кількість підписів громадян для підтримки проекту на фінансування з громадського бюджету: рівно або менше 15 підписів – малі, 25 – великі	1
72.	Можливість подати проектну пропозицію письмово та електронно	1
73.	До складу номінаційного комітету з відбору проектів входять: представники громадських об'єднань, депутати міської ради та посадові особи міської ради	1
74.	Передбачено можливість на засіданні Експертної групи захистити автору проект, якщо від отримав негативний висновок	1
75.	Визначено не менше двох способів голосування за проекти: друкований та електронний	1
76.	Строк голосування за проекти: Рівно або більше 14 календарних днів	1

77.	Встановлено максимальну суму коштів для фінансування одного проекту	1
78.	Не визначено вичерпний перелік сфер видатків, які можуть бути профінансовані через громадський бюджет	0,5
79.	Впроваджено обмеження щодо фінансування комунальних установ, організацій: заборонено виключно придбання обладнання, виконання робіт з капітального та поточних ремонтів, заходів з енергозбереження, заміну парканів в комунальних організаціях, установах та підприємствах міста	0,5
80.	Визначено строк звітування за результатами виконання проекту	1
81.	Визначено способи інформування територіальної громади про можливості громадського бюджету	1
1.8. Підтримка та розвиток діяльності ОСН		
82.	Ухвалено міською радою Положення «Про створення та діяльність ОСН на території територіальної громади»	0
83.	Ухвалено міською радою рішення «Про делегування повноважень та перелік повноважень органів самоорганізації населення»	0
84.	Ухвалено міською радою програма підтримки ОСН, якою встановлено заробітну плату штатним працівникам ОСН	0
85.	Ухвалено міською радою програма розвитку ОСН, якою визначено співфінансування проектів міською радою та ОСНом щодо покращення території	0
1.9. Консультативно-дорадчі органи		
86.	Кожен КДО має положення про свою діяльність	1
87.	Положення містить чіткі завдання КДО, порядок формування складу, порядок ухвалення рішень і процедури відкритості роботи перед громадянами	1
88.	Визначені чіткі механізми розгляду рішень КДО міською радою та її виконавчими органами	1
89.	Визначені чіткі механізми звітування КДО про свою діяльність перед територіальною громадою	0
90.	Кожна сфера міської політики має КДО	1
91.	На сайті міської ради створено розділ для КДО, де оприлюднюється інформація про їх роботу (склад, положення, план роботи та звіти про зроблену роботу, анонси засідань та заходів)	0,5
1.10. Міські програми з розвитку громадянського суспільства та громадської участі		
92.	Суб'єкт подання проектів може бути: громадська або благодій організація, ОСН, ОСББ, ЖБК	0,5
93.	В склад конкурсної комісії входять представники громадськості	0,5
94.	Члени комісії не може бути учасниками конкурсу або особами з конфліктом інтересів	1
95.	Засідання конкурсної комісії проходять відкрито, представники громадськості можуть приймати участь в засіданнях	0
96.	Під час прийняття рішення конкурсною комісією по проекту представник автора бере участь в засіданні та може публічно захистити власний проект	1
97.	Не визначено вичерпний перелік сфер видатків, які можуть бути профінансовані через програму	0
98.	Автор проекту звітує за результатами виконання проектів у визначений строк	1
1.11. Інтерактивність веб-сайту міської ради		
99.	Використання ІТ-рішення щодо можливості подати електронне звернення посадовій особі чи виконавчому органу міської ради	1
100.	Запис на прийом до міського голови, заступників, секретаря, посадових осіб	0
101.	Подання запиту на отримання публічної інформації	1
102.	Використання веб-порталу «Відкрите місто» (https://opencity.in.ua/#r=UA) або аналогічного порталу, що допомагають вирішувати проблеми життєдіяльності громади	1
103.	Впровадження інших ІТ-рішень на сайті міської ради, що покращують якість життя мешканців громади	1
1.12. Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / Бюджетний регламент		
104.	Головні розпорядники бюджетних коштів на стадії підготовки бюджетних запитів проводять консультації з громадськістю	0

105.	Головні розпорядники проводячи консультації на стадії підготовки бюджетних запитів щодо визначення пріоритетності та доцільності реалізації запропонованих заходів, а також збирають пропозиції від громадськості	0
106.	Консультації проводяться в публічній та електронній формі	0
107.	Строк проведення консультацій головними розпорядниками та отримання пропозицій становлено не менше 10 робочих днів	0
108.	Отримані пропозиції враховуються частково або повністю під час формування бюджетних запитів чи ухвалюється вмотивоване рішення щодо неможливості врахування наданих пропозицій	0
109.	Виконавчий комітет проводить консультації з громадськістю щодо підготовленого проекту бюджету міста	0
110.	Під час проведення виконавчим комітетом громадськість надає пропозиції щодо формування проекту бюджету	0
111.	Виконавчий комітет проводить консультації шляхом проведення громадських слухань	0
112.	Отримані пропозиції виконавчим комітетом враховуються частково або повністю під час формування проекту бюджету чи ухвалюється вмотивоване рішення щодо неможливості врахування наданих пропозицій	0
113.	На сайті міської ради оприлюднюються квартальні та річний звіти щодо виконання бюджету	1
114.	Міська рада у визначений строк проводить публічний захід, де презентує звіт щодо виконання бюджету	0

№ П/П	Параметри та критерії оцінювання (за кращими практиками)	Оціночний бал
	2. Прозорість діяльності ОМС	
	2.1. Он-лайн трансляція засідань органів місцевого самоврядування	
115.	Регламентом міської ради передбачено здійснення он-лайн трансляцій засідань міської ради на офіційному сайті	1
116.	Регламентом міської ради передбачено створення архіву трансляцій засідань міської ради на офіційному сайті	1
117.	Регламентом виконавчого комітету передбачено здійснення он-лайн трансляцій засідань виконавчого комітету на офіційному сайті міської ради	1
118.	Регламентом виконавчого комітету передбачено створення архіву трансляцій засідань виконавчого комітету на офіційному сайті міської ради	1
119.	Положенням про постійні депутатські комісії міської ради передбачено здійснення он-лайн трансляцій засідань постійних депутатських комісій міської ради на офіційному сайті	1
120.	Положенням про постійні депутатські комісії міської ради передбачено створення архіву трансляцій засідань постійних депутатських комісій міської ради на офіційному сайті	1
	2.2. Розміщення на офіційному веб-сайті основних актів міської ради, що регламентують роботу ОМС та розвиток громади	
121.	Статут територіальної громади розміщено на офіційному сайті міської ради в легкому доступі для мешканця	1
122.	Регламент міської ради розміщено на офіційному сайті міської ради в легкому доступі для мешканця	1
123.	Регламент виконавчого комітету міської ради розміщено на офіційному сайті міської ради в легкому доступі для мешканця	1
124.	Положення про постійні депутатські комісії розміщено на офіційному сайті міської ради в легкому доступі для мешканця	1
125.	Стратегія розвитку громади розміщено на офіційному сайті міської ради в легкому доступі для мешканця	0,5
126.	Річна програма соціально-економічного розвитку розміщено на офіційному сайті міської ради в легкому доступі для мешканця	0
127.	Генеральний план (описова та картографічні частини) та детальні плани територій розміщено на офіційному сайті міської ради в легкому доступі для мешканця	0,5
128.	Звіт про використання бюджетних коштів за минулий рік розміщено на офіційному сайті міської ради в легкому доступі для мешканця	1

	2.3. Процедури прозорості роботи депутатів міської ради	
129.	Секретаря постійної депутатської комісії обирають члени комісії на засіданні	1
130.	Заступника постійної депутатської комісії обирають члени комісії на засіданні	1
131.	Комісія затверджує план роботи комісії	1
132.	Інформація про час, місце та примірний порядок денний засідання комісії завчасно оприлюднюється на сайті ради	0
133.	Передбачено вільний доступ на засідання комісії	0
134.	Інформація про відвідуваність депутатами засідань комісій оприлюднюється на сайті ради	0
135.	Висновки та рекомендації комісій оприлюднюються	0
136.	Протоколи засідань комісій оприлюднюються	0
	2.4. Відкритість інформації про роботу міської ради	
137.	Оприлюднення проектів рішень за 20 робочих днів до дня розгляду	1
138.	Оприлюднення ухвалених рішень невідкладно або не пізніше 5 робочих днів	1
139.	Передбачено вільний доступ до пленарних засідань та засідань постійних депутатських комісій	0,5
140.	Передбачено оприлюднення протоколів пленарних засідань сесій ради	0,5
141.	Запроваджено відкриті поіменні голосування	1
142.	Передбачено оприлюднення результатів відкритих поіменних голосувань	1
143.	Передбачено оприлюднення результатів відвідування депутатами сесій рад	0
144.	Передбачено інформування про скликання чергової сесії ради не пізніше 10 із зазначенням: часу, місця, проекту порядку денного	1
145.	Члени територіальної громади можуть внести питання до порядку денного сесії ради, наприклад через подання місцевої ініціативи	1
	2.5. Відкритість інформації про роботу виконавчого комітету	
146.	Після місцевих виборів було затверджено нову редакцію регламенту виконавчого комітету	1
147.	Інформація оприлюднюється на веб-сайті міської ради про дату, час та місце, а також порядок денний засідання виконавчого комітету	0,5
148.	Проекти рішень оприлюднюються за 20 робочих днів до дати розгляду	1
149.	Рішення приймаються виключно на засіданні виконавчого комітету шляхом голосування	1
150.	Рішення оприлюднюються протягом 5 робочих днів з моменту прийняття	1
151.	Рішення набувають чинності з моменту оприлюднення	0
152.	Засідання проводяться відкрито, члени територіальної громади можуть взяти участь у засіданні	1
153.	На веб-сайті міської ради оприлюднюються протоколи засідань виконавчого комітету	0
154.	Члени територіальної громади можуть винести питання на розгляд виконавчого комітету: місцева ініціатива, у порядку громадських слухань, електронна петиція	0
155.	На веб-сайті міської ради оприлюднюються результати поіменного голосування членів виконавчого комітету	0
	2.6. Відкритість інформації про прийом мешканців в ОМС (міський голова, секретар міської ради, заступники міського голови, депутатами, керуючий справами виконкому, старости та керівники виконавчих органів міської ради)	
156.	Наявність на сайті порядку прийому мешканців головою міської ради (дата, час, місце, телефон для запису)	1
157.	Наявність на сайті порядку прийому секретар міської ради (дата, час, місце, телефон для запису)	0
158.	Наявність на сайті порядку прийому мешканців керуючий справами виконкому (дата, час, місце, телефон для запису)	0
159.	Наявність на сайті порядку прийому мешканців староста (дата, час, місце, телефон для запису)	0
160.	Наявність на сайті порядку прийому мешканців депутатами (дата, час, місце, телефон для запису)	1
161.	Наявність на сайті порядку прийому мешканців заступниками міського голови (дата, час, місце, телефон для запису)	0

162.	Наявність на сайті порядку прийому мешканців керівниками виконавчих органів міської ради (дата, час, місце, телефон для запису)	0
------	---	---

№ П/П	Параметри та критерії оцінювання (за кращими практиками)	Оціночний бал
	3. Підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування	
	3.1. Відкрите звітування про виконання бюджетних коштів	
163.	Встановлено строк оприлюднення на сайті міської ради квартальних та річного звіту щодо виконання бюджету	0
164.	На сайті міської ради оприлюднюються квартальні та річний звіти щодо виконання бюджету	1
165.	Звітування щодо використаних коштів проводиться за участю територіальної громади, депутатів міської ради, журналістів тощо (публічний захід)	0
166.	Встановлено дату публічного заходу з звітування	0
167.	Оприлюднюється оголошень про звітування: час, місце	0
168.	Міська рада розробляє інформаційні матеріали (інфографіки), що дозволяють доступно роз'яснити надходження та витрати міського бюджету	0
169.	Міська рада використовує веб-ресурс, що дозволяє візуалізувати кошти міського бюджету	1
	3.2. Звітування міського голови та депутатів міської ради	
170.	Міська рада прийняла локальний акт про звітування міського голови та депутатів міських рад	0
171.	Встановлено чіткі терміни проведення звітування	0
172.	Звітуються: міський голова, секретар ради, депутати, староста, виконавчі органи	1
173.	Спосіб звітування є публічний захід перед територіальною громадою, депутатами міської ради, журналістами	1
174.	Оголошення оприлюднюється на офіційному веб-сайті міської ради, у якому зазначається: час, місце, термін проведення звітування	0
175.	Предмет звітування міського голови: про виконання передвиборної програми; досягнуті результати; виконання бюджету	0,5
176.	Предмет звітування депутата міської ради: проблеми, вирішення яких займався депутат; присутність на пленарних засіданнях та засіданнях постійних комісій; про роботу депутата з виборцями	0
177.	Звіт міського голови та депутатів міської рад оприлюднюється на офіційному веб-сайті міської ради	0
178.	Звіти депутатів міської рад оприлюднюється на офіційному веб-сайті міської ради	1
	3.3. Громадська експертиза діяльності виконавчих органів міської ради	
179.	Предмет проведення громадської експертизи: проекти рішень та рішення ОМС, аналізу та оцінки діяльності ОМС та підготовку пропозицій щодо вирішення питань місцевого значення	0
180.	Громадську експертизу може проводити консультативно-дорадчі органи при ОМС, інститути громадянського суспільства (громадські та благодійні організації, ОСН, ОСББ)	0
181.	ОМС сприяють в проведенні громадської експертизи	0
182.	Голова розпорядженням визначає відповідального за взаємодію з ІГС	0
183.	Визначено перелік відмов в проведенні громадської експертизи ІГС	0
184.	Матеріали надаються протягом п'яти робочих днів, у разі великого обсягу інформації надається до 20 робочих днів	0
185.	Строк проведення громадської експертизи визначено 3 місяці	0
186.	Пропозиції за результатами громадської експертизи розглядаються за участю представників ІГС	0
187.	Пропозиції розглядаються виконкомом або радою	0
188.	Експертні пропозиції розглядаються протягом 30 календарних днів від дати надходження	0
189.	Приймається рішення за результатом розгляду	0
190.	Експертні пропозиції та рішення про результати розгляду оприлюднюється на веб-сайті ради	0

Додаток 1. Методологія проведення оцінювання стану місцевої демократії в органах місцевого

«Індекс демократичності міст»

Мета дослідження – оцінка якості місцевих правових процедур, які регулюють залучення мешканців до планування та прийняття рішення, прозорість діяльності ОМС, підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Об'єкт дослідження – механізми місцевої демократії та інструменти, які забезпечують процедури залучення мешканців до планування та прийняття рішення, прозорість діяльності ОМС, підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

Предмет дослідження – нормативно-правові акти, які регулюють механізми місцевої демократії, які забезпечують процедури залучення мешканців до планування та прийняття рішення, прозорість діяльності ОМС, підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ

У процесі підготовки дослідження «Індекс демократичності міст» проаналізовано нормативно-правові документи, які регулюють:

1. Залучення мешканців до планування та прийняття рішення ОМС.
2. Прозорість діяльності ОМС.
3. Підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

У результаті оцінки кожного з інструментів місцевої демократії та відповідних нормативно-правих актів було визначено якість нормативного забезпечення демократичного управління у місті та надано рекомендації з покращення діючих норм.

Детальні індикатори, відповідно до яких було проведено оцінювання практик демократичного управління, наведено в інформаційних матеріалах, підготовлених в процесі дослідження.

Дослідження здійснювалося за допомогою таких інструментів:

1. Запити на інформацію до міських рад.
2. Аналіз інформації на офіційних веб-сайтах міських рад.

Нормативно-правова база для розробки індикаторів:

1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
2. Закон України «Про доступ до публічної інформації»
3. Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції»
4. Закон України «Про статус депутатів місцевих рад»
5. Закон України «Про звернення громадян»

Три напрями дослідження «Індекс демократичності міст»:

1. Залучення мешканців до планування та прийняття рішення ОМС.
2. Прозорість діяльності ОМС.
3. Підзвітність органів і посадових осіб місцевого самоврядування.

1. Дослідження процедури залучення мешканців до планування та прийняття рішень ОМС:

- Аналіз якості правового регулювання інструментів і механізмів їх впровадження.

1. Інструменти місцевої демократії щодо залучення мешканців до планування та прийняття рішень ОМС:

1.1. Статут територіальної громади:

- Статут територіальної громади

1.2. Місцеві ініціативи:

- Положення «Про внесення місцевої ініціативи»

1.3. Громадські слухання:

- Положення «Про проведення громадські слухання в територіальній громаді»

1.4. Загальні збори громадян за місцем проживання:

- Положення «Про загальні збори громадян за місцем проживання»

1.5. Консультації з громадськістю:

1.5.1. Публічні консультації (безпосередні):

- Положення «Про публічні консультації»

1.5.2. Електронні консультації:

- Положення «Про електронні консультації»
- Використання веб-порталу, який надає можливість провести е-консультації

1.6. Електронні петиції:

- Положення «Про електронні петиції»
- Використання веб-порталу, який надає можливість подати електронну петицію

1.7. Громадський бюджет:

- Положення «Про громадський бюджет»
- Використання веб-порталу, який надає можливість подати громадські проекти

1.8. Підтримка та розвиток діяльності органів самоорганізації населення:

1.8.1. Положення «Про делегування повноважень органам самоорганізації населення»

1.8.2. Програма «Про порядок підтримки діяльності ОСН» (встановлення заробітної плати для голови та бухгалтера, конкурс проектів для ОСН)

1.9. Консультаційно-дорадчі органи:

- 1.9.1. Громадська рада при ОМС та її діяльність
- 1.9.2. Галузеві громадські ради та їх діяльність

1.10. Міські програми з розвитку громадської участі:

- 1.10.1. Програма «Конкурс проектів для інститутів громадянського суспільства»
- 1.10.2. Програма «Конкурс проектів місцевого розвитку для ОСББ, ЖБК тощо»

1.11. Інтерактивність веб-сайту міської ради:

- 1.11.1. Використання IT-рішення щодо можливості подати електронне звернення посадовій особі чи органу МС
- 1.11.2. Використання IT-рішення щодо можливості подати електронну скаргу
- 1.11.3. Використання веб-порталу «Відкрите місто» або аналогічного порталу, що допомагають вирішувати проблеми життєдіяльності громади

1.12. Залучення мешканців до формування місцевого бюджету / Бюджетний регламент:

- Правова процедура участі жителів громади під час формування проекту місцевого бюджету

2. Дослідження процедур прозорості діяльності ОМС

- Аналіз якості правового регулювання інструментів і механізмів їх впровадження

Інструменти місцевої демократії щодо прозорості діяльності ОМС:

2.1. Он-лайн трансляція засідань органів місцевого самоврядування:

- 2.1.1. Регламент виконавчого комітету міської ради
- 2.1.2. Регламент міської ради
- 2.1.3. Положення про постійні депутатські комісії

2.2. Розміщення на сайті міської ради переліку основної інформації, що регламентує роботу ОМС:

- Статут територіальної громади
- Регламент міської ради
- Регламент виконавчого комітету міської ради
- Положення про постійні депутатські комісії
- Стратегія розвитку міста
- Річна програма розвитку соціально-економічного розвитку
- Генеральний план (описова та картографічні частини)
- інші документи, які регламентують роботу ОМС

2.3. Процедури прозорості роботи депутатів міської ради:

- Положення про постійні депутатські комісії

2.4. Присутність мешканців на засіданнях ОМС:

- 2.4.1. Регламент виконавчого комітету міської ради
- 2.4.2. Регламент міської ради
- 2.4.3. Положення про постійні депутатські комісії

2.5. Оприлюднення проектів рішень ОМС:

- 2.5.1. Регламент виконавчого комітету міської ради
- 2.5.2. Регламент міської ради
- 2.5.3. Положення про постійні депутатські комісії

2.6. Оприлюднення рішень ОМС:

- 2.6.1. Регламент виконавчого комітету міської ради
- 2.6.2. Регламент міської ради
- 2.6.3. Положення про постійні депутатські комісії

2.7. Відкритість інформації про прийом мешканців в органах місцевого самоврядування:

- Розміщення на сайті інформації про порядок прийому мешканців міським головою, депутатами ради, заступниками міського голови, начальниками виконавчих органів міської ради (дата, час, місце, телефон для запису)

3. Дослідження процедур підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування:

- Аналіз якості правового регулювання інструментів і механізмів їх впровадження

Інструменти місцевої демократії щодо підзвітності органів і посадових осіб місцевого самоврядування:

3.1. Відкрите звітування про виконання бюджетних коштів:

- 3.1.1. Порядок звітування щодо виконання міського бюджету
- 3.1.2. Використання веб-ресурсу, що дозволяє візуалізувати кошти міського бюджету

3.2. Звітування міського голови, комісій і депутатів міської ради, її виконавчих органів:

- 3.2.1. Порядок звітування міського голови
- 3.2.2. Порядок звітування постійних депутатських комісій
- 3.2.3. Порядок звітування депутатів міської ради
- 3.2.4. Порядок звітування виконавчих органів

3.3. Громадська експертиза:

- Положення «Про проведення громадської експертизи діяльності органів та посадових осіб місцевого самоврядування»